

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621204064
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krajčovicová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6621204064.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. H., X.. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. XXX, t. č. v Centre pre deti a rodiny Valaská, Chalupkova 2, Valaská, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky: R. H., X.. XX.XX.XXXX, V. L. G. H. XXX a otca: K. H., X.. XX.XX.XXXX, V. L. H. XX/X, R. L., za účasti Okresnej prokuratúry Lučenec, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou neodkladným opatrením, takto

rozhodol:

Súd návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Dňa 11.10.2021 bol Okresnému súdu Lučenec doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd nad výchovou maloletej C. H., X.. XX.XX.XXXX nariadil ústavnú starostlivosť a rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej v sume 30% zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu od vykonateľnosti uznesenia. Navrhovateľ okrem iného v podanom návrhu uviedol, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/41/2021-70 zo dňa 28.01.2021 súd nariadil výchovné opatrenie, ktorým maloletú dočasne odňal z osobnej starostlivosti rodičov a bol jej dočasne nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny Valaská, najdlhšie na 6 mesiacov od umiestnenia maloletej do tohto zariadenia. Následne bolo Okresným súdom Banská Bystrica uznesením č. k. 32P/43/2021-70 zo dňa 29.07.2021 opakovane nariadené výchovné opatrenie, ktorým bola maloletá dočasne odňatá z osobnej starostlivosti rodičov a bol jej dočasne nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny Valaská, najdlhšie na 6 mesiacov od umiestnenia do tohto zariadenia. Po prijatí do centra bola maloletá umiestnená do starostlivosti profesionálnej náhradnej rodiny vo Veľkom Krtíši. Navrhovateľ uviedol, že dieťa sa v profesionálnej náhradnej rodine adaptovalo veľmi dobre. Biologická matka komunikuje s profesionálnou náhradnou rodinou formou SMS-správ približne 3-krát do mesiaca. Profesionálna náhradná rodina informuje matku o aktuálnom zdravotnom stave dieťaťa a o jeho prosperovaní. Osobný kontakt matky s dieťaťom sa naposledy uskutočnil dňa 14. decembra 2020. Ďalšie stretnutia nebolo možné realizovať z dôvodu nepriaznivej epidemiologickej situácie. Bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky, kde bolo zistené, že v čase šetrenia mala vytvorené podmienky na primeranej úrovni, preto bol dohodnutý pobyt maloletej v domácnosti matky na august 2021. Tento pobyt sa však neuskutočnil, pretože matka avizovala osobné ťažkosti. Krátko na to znovu porodila. Výchovné opatrenie malo byť ukončené 16.10.2021. Navrhovateľ ďalej uviedol, že podľa ich názoru výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, a to s poukazom na výrazné zanedbanie starostlivosti rodičov o ich ďalšie maloleté dieťa, H. H., X.. XX.XX.XXXX, jeho veľmi vážnej podvýžive a známkam syndrómu CAN, z čoho vyplýva, že rodičia maloletej Alexandry, vzhľadom na svoje osobnostné predpoklady a súčasnú úroveň ich rodičovských zručností nie sú schopní zabezpečiť primeranú starostlivosť maloletemu dieťaťu. Zároveň niet žiadnej inej fyzickej plnoletej osoby, ktorá by maloletemu dieťaťu zabezpečila adekvátnu starostlivosť, teda zdravie a priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletej je vážne ohrozený.

2. Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 6P/68/2021-19 zo dňa 12.10.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú C. H. do ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Valaská, so sídlom Chalúpkova 2, Valaská. Ďalej zaviazal oboch rodičov povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Valaská. Súd zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/43/2021-70 zo dňa 29.07.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.08.2021.

3. Proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/68/2021-19 zo dňa 12.10.2021 o zverení maloletej do ústavnej starostlivosti neodkladným opatrením podal odvolanie prokurátor, z dôvodu, že výrok napadnutého uznesenia je zmätočný a okrem toho aj povaha prejednávanej veci - nariadenie ústavnej starostlivosti nepripúšťa vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia. Neodkladným opatrením totiž nemožno nariadiť ústavnú starostlivosť, nakoľko nariadenie ústavnej starostlivosti je samostatným konaním, upraveným hmotným právom podľa § 54 zákona o rodine, vyžadujúcim postup ako v konaní vo veci samej, t. j. nariadenie pojednávania, vykonanie dokazovania a rozhodnutie vo veci samej, ktoré sa stáva po nadobudnutí právoplatnosti exekučným titulom.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 11Cop/1/2022 zo dňa 24.01.2022, na základe odvolania podaného prokurátorom, uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/68/2021 zo dňa 12.10.2021 v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že odvolanie je dôvodné v každom bode. Súd prvej inštancie nerozhodol v danej veci správne. Na použitie ustanovení Zákona o rodine o nariadenie ústavnej výchovy neboli splnené hmotnoprávne podmienky, pretože okresný súd v tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie. Najmä nezisťoval ex offo pred nariadením ústavnej starostlivosti či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. V prejednávanej veci na zverenie maloletej do ústavnej starostlivosti neodkladným opatrením neboli splnené zákonné podmienky ani procesnými predpismi ani hmotnoprávnou úpravou.

5. Okresný súd Lučenec po zrušení rozhodnutia predmetnú vec postúpil Okresnému súdu Banská Bystrica, z dôvodu, že Okresný súd Banská Bystrica naposledy rozhodoval vo veci maloletej uznesením 21P/41/2021-70 zo dňa 29.07.2021 (ide o zrejmu nesprávnosť označeného rozhodnutia, naposledy Okresný súd Banská Bystrica rozhodoval vo veci starostlivosti o maloletú v konaní vedenom pod sp. zn. 32P/43/2021). Predmetná vec bola tunajšiemu súdu doručená dňa 01.04.2022.

6. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015, Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 367 ods. 2 CMP, O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

12. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Súd spravidla rozhoduje bez vylúču

a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je potrebné zisťovať skutočný stav vecí, súd vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré mal v konaní osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou a najmä naliehavosťou jej riešenia. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. V konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je prvoradý vždy záujem maloletého dieťaťa, ktorý vo svojich rozhodnutiach konštatuje aj Európsky súd pre ľudské práva. Pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výchova, výživa alebo iné dôležité záujmy maloletého dieťaťa.

13. V danej veci má súd preukázané, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou C. H., X.. XX.XX.XXXX z dôvodu, že jej rodičia zanedbávali starostlivosť o ňu, ako aj o jej maloletého brata Miroslava Mydla. Okresný súd Lučenec na základe podaného návrhu uznesením č. k. 6P/68/2021-19 zo dňa 12.10.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú Alexandru do ústavnej starostlivosti a rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej minimálnym zákonným výživným. Nariadené neodkladné opatrenie bolo na základe odvolania podaného prokurátorom odvolacím súdom zrušené, z dôvodu, že nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom neumožňujú ani procesnoprávne predpisy (CSP, CMP) a ani hmotnoprávna úprava (ZoR, Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele).

14. Z uvedených dôvodov, keď súčasná právna úprava neumožňuje nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletou neodkladným opatrením, ako to skonštatoval aj Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení sp. zn. 11Cop/1/2022 zo dňa 24.01.2022, súd návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

15. Súd na základe komunikácie s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zistil, že maloletá sa aj v súčasnosti nachádza v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trnava, v profesionálnej náhradnej rodine. Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti neexistuje právny titul, na základe ktorého by sa maloletá mala nachádzať v starostlivosti centra, súd po bezodkladnom šetrení rodinných pomerov v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, vo veci starostlivosti o maloletú ďalej koná. V prípade, ak bude zistené, že trvajú dôvody, pre ktoré bolo nad maloletou nariadené výchovné opatrenie, nariadi súd neodkladné opatrenie, ktorým určí fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá bude dočasne zabezpečovať starostlivosť o maloletú a prípadne začne konanie o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP), a to písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).